

landbruget, dels at optage andre former for produktion, som har nær tilknytning til landbruget, eller som inden for miljølovens rammer kan laves i de tilhørende bygninger eller nyopførte bygninger.

Mindst én, men ofte flere – afhængigt af landbrugsejendommens størrelse – bør opfylde alle erhverveskrav. Desuden bør som hovedregel alle have bopælspligt.

6. Andelslandbrug.

Der er flere positive ting ved oprettelse af andelsbrug eller andelsforeningsejede landbrug. Dels er det at arbejde sammen og sammen have bestemmelse, ansvar og indflydelse på sin arbejdsituation og det resultat, der kommer ud af det, efter forslagsstillernes mening meget væsentligt for arbejdsglæde og produktivitet, og det har vel også været nogle af de ting, der ligger til grund for andelstanken som sådan. Dels er det et meget væsentligt element i det at oprette andelslandbrug eller andelsforeningsejede landbrug, at de generationsskifteproblemer, som vi har kendt i så mange år, med ét slag er væk.

Det kapitaludtræk, der kan opstå ved en udskiftning af andelshaverne, er minimalt i forhold til det kapitaludtræk, vi har set ved almindelige generationsskifter under selvejet i landbruget, og der er ingen tvivl om, at netop det store kapitaludtræk, som jo har gjort, at de danske landmænd har købt den danske jord adskillige gange uden at få noget for det, har været en væsentlig hindring for en fornuftig, stille udvikling i landbrugsproduktionen.

Den cyklus, der har været i en landsmands liv, har jo gået på, at man i de første år producerer virkelig meget for gennem sin omsætning at kunne betale de meget store omkostninger, der er forbundet med at overtage landbrug. Denne produktion er så langsomt dalet til at nå det laveste punkt, når landmanden bliver midaldrende. I andelslandbruget eller det andelsforeningsejede landbrug vil nye kræfter komme til med jævne mellemrum, og derfor vil nedgangen i produktion på den måde, som vi ellers har set det i selvejet, ikke finde sted, men være jævnt fordelt gennem tiderne.

Andelslandbruget kan også i vid udstrækning sikre deltagerne bedre muligheder for ferie, fridage, efteruddannelse, politisk arbejde osv.

Ad IV

For at forhindre fremtidig kapitalisering indføres en grundstigningsafgift og en indfrysning af alle samfundsskabte værdistigninger. Dette er en naturlig følge af oprettelsen af en jordbrugerfond

og de dermed forbundne tilskud, som ligger i dette forslag. Desuden er det forslagsstillernes opfattelse, at mange af de problemer, som landbruget i dag står i, kunne have været undgået, hvis landbruget i højere grad havde koncentreret sig om at få sine omkostninger dækket via prisstigninger og ikke sådan, som vi har set gennem tiderne: at inflationen har hjulpet landbruget igennem, hvor priserne ikke har været i stand til at dække omkostningerne.

En værdistigningsafgift vil dæmpe de værdistigninger, der uden tvivl vil komme, hvis landbruget hjælpes gennem den nuværende situation på en rimelig måde. De værdistigninger må ikke være større, end hvad der er for selve produktionen, og ved indførelse af en værdistigningsafgift, der reguleres efter konjunkturerne, vil værdistigningen ikke ske hurtigere, end at produktionen hele tiden kan følge med. Nu må kravet være, at landmanden, mens han arbejder, får en almindelig indkomst, der betales af produktionen, og ikke som tidligere, hvor indkomsten for en meget stor dels vedkommende har været nyoptagelse af lån i værdistigningerne i landbruget.

Samtidig med, at der indføres en 100 pct. generel indfrysning af alle værdistigninger på landbrug, andre erhvervsjendomme og parcelhuse (eventuelt pålignet med forskellige satser), fjernes den nuværende kapitalvindingsskat. Kun hvis der fremover opstår værdistigninger på bygningsværdien, der ligger ud over en pristalsregulering, pålignes disse en kapitalvindingsskat.

Imidlertid skal summen af den ajourførte vurdering typisk være en smule mindre end den faktiske salgspris. Denne forskel vil være meget beskedent, bl.a. fordi bygninger er et producerbart produktionsmiddel i modsætning til jord og en eventuel kapitalvindingsskat vil være så beskedent, at den ikke vil virke som skat på flytning. Men forskellen er nødvendig, dels for at undgå »penge under bordet« ved ejendomshandler, dels for at bevare den økonomiske fordelingsmekanisme, indtil beslutninger fra den lokale afdeling af jordbrugerfonden kan fordele ejendommene retfærdigt og solidarisk. Forslagsstillerne er overbeviste om, at de fleste landbrugere vil kunne forstå, at en fjernelse af mulighederne for private kapitalgevinster er en retfærdig pris for, at samfundet hjælper landbruget gennem den nuværende krise.

Ad V

Økologisk jordbrug er ved at være en almindeligt anerkendt fællesbetegnelse for driftsmetoder i